

APSTIPRINĀTS:

SIA "Rīgas Dzemdību nams"
07.05. 2021. valdes sēdē,
protokols Nr. 12./2021.

APSTIPRINĀTS:

Ar SIA "Rīgas Dzemdību nams"
dalībnieku sapulces lēmumu 13.05.2021.
Protokola Nr. 4/2021

SIA "RĪGAS DZEMDĪBU NAMS" ĒTIKAS KODEKSS

Rīga 2021

SATURA RĀDĪTĀJS

VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI.....	3
ĒTISKAS RĪCĪBAS PAMATPRINCIPI.....	3
DARBINIEKU SAVSTARPĒJĀS ATTIECĪBAS.....	6
INTEREŠU KONFLIKTS UN KORUPCIJAS RISKS, DĀVANU PIENĒMŠANAS POLITIKA	6
DARBINIEKU TIESĪBAS UN PIENĀKUMI	8
NOSLĒGUMA JAUTĀJUMI.....	9

VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI

1. Ētikas kodeksa mērķis ir noteikt Dzemdību nama (SIA "Rīgas Dzemdību nams", reģistrācijas Nr.40003194600) darbinieku ētikas un uzvedības pamatprincipus un normas, kā arī ieteikumus, kuri jāievēro savstarpējā saskarsmē ar pacientiem un klientiem, apmeklētājiem, sadarbības partneriem.
2. Ētikas kodeksā noteiktie pamatprincipi, normas un ieteikumi ir saistoši visiem darbiniekiem (jebkura Dzemdību namā nodarbināta fiziska persona, kuru ar Dzemdību namu saista darba vai pilnvarojuma līguma attiecības) neatkarīgi no ieņemamā amata un darba attiecību ilguma, kā arī rezidenti, studentiem un praktikantiem.
3. Ētikas kodeksa pamatprincipu ievērošana veicina Dzemdību nama uzdevumu sekmīgu izpildi, darbinieka likumīgu un godprātīgu darbību sabiedrības interesēs un veicina Dzemdību nama pozitīvā tēla veidošanu.
4. Situācijās, kuras nav minētas šajā kodeksā, darbinieki rīkojas atbilstoši vispārējās uzvedības normām.
5. Dzemdību nama vadība (Dzemdību nama valde, galvenie speciālisti un departamentu direktori) ar savu paraugu un darba organizāciju veicina Ētikas kodeksa principu un normu ievērošanu, kā arī aizstāv darbinieku, kuram nodarīts kaitējums un aizskartas viņa intereses, pildot amata pienākumus.

ĒTISKAS RĪCĪBAS PAMATPRINCIPI

6. Dzemdību nama ētikas pamatprincipi ir:
 - neatkarība un neitralitāte;
 - profesionālā kompetence un pienācīga rūpība;
 - konfidencialitāte;
 - lojalitāte;
 - profesionāla rīcība.
7. Ārstniecības personu profesionālās ētikas pamatprincipus papildus nosaka Ženēvas deklarācija, Starptautiskais Medicīnas ētikas kodekss, Helsinku deklarācija (par biomedicīnas pētījumiem) un Latvijas Ārstu ētikas kodekss, Latvijas Vecmāšu ētikas kodekss un Latvijas Māsu ētikas

kodekss, kā arī Hipokrāta zvērests.

8. Dzemdību nama darbinieki veic savu darbu atbilstoši profesionālajai kompetencei, kapitālsabiedrības interesēm, ētikas pamatprincipiem un normām.

8.1. Tiesiskums un neitralitāte:

- 8.1.1. Darbinieki ir neatkarīgi un neitrāli savā rīcībā, profesionālajā darbībā un lēmumos. Savos spriedumos darbinieks ievēro spēkā esošos Eiropas Savienības, Latvijas Republikas normatīvos aktus un Dzemdību nama iekšējos normatīvos aktus, kā arī šī Ētikas kodeksa pamatprincipus un normas.
- 8.1.2. Darbinieks neietekmējas no piederības partijām, politiskām un reliģiskām kustībām un organizācijām, norobežojas no personīgajām interesēm un citas ārējās ietekmes.
- 8.1.3. Pildot amata pienākumus, darbinieks rīkojas profesionāli, objektīvi, taisnīgi, godprātīgi, ar atbildības sajūtu, ievērojot personu vienlīdzību likuma priekšā, neizrādot īpašu labvēlību vai privilēģijas kādām personām un nepieļaujot jebkāda veida diskrimināciju.

8.2. Profesionālā kompetence un pienācīga rūpība:

- 8.2.1. darbinieki augstu vērtē profesionālu un radošu darbu, tiecas to veikt ar pienācīgu rūpību un godprātīgi, izmantojot labāko pieredzi un praksi, uz pierādījumiem balstītas medicīnas atziņas, tādējādi nodrošinot Dzemdību nama darba kvalitāti un pacientu apmierinātību;
- 8.2.2. darbinieki regulāri paaugstina kvalifikāciju, lai nodrošinātu savu un kopējo Dzemdību nama darba kvalitāti. Darbinieki, pildot amata pienākumus, rīkojas atbilstoši profesionālajai kompetencei un uzņemas atbildību par savu turpmāko profesionālo attīstību, veicinot medicīnas progresu kopumā;
- 8.2.3. darbinieki pilnveido savas zināšanas, ņemot vērā Dzemdību nama darbības mērķus un galvenos uzdevumus;
- 8.2.4. darbinieki paškritiski spēj pieņemt un atzīt savas profesionālās darbības kļūdas vai cita veida nepareizu rīcību, atvainojas neētiskas rīcības gadījumā;
- 8.2.5. darbinieki sadarbojas ar kolēģiem, sniedzot un saņemot nepieciešamo palīdzību profesionālo pienākumu izpildē, un ļaunprātīgi neizmanto kolēģu uzticēšanos, kā arī nepieļauj citu kolēģu kļūdu vai trūkumu izmantošanu, bet, iespēju robežās, novērš iespējama kaitējuma vai reputācijas riska rašanos, kā arī nenoniecina citu kolēģu darbu.

8.3. Konfidencialitāte:

- 8.3.1. darbinieki ievēro konfidencialitāti un rūpējas par informācijas, kas veicot darba pienākumus nonākusi viņu rīcībā, aizsardzību, kā arī saņemto informāciju neatklāj

citām personām, izņemot normatīvajos aktos noteiktos gadījumus, un neizmanto šo informāciju personiskajās interesēs;

- 8.3.2. pēc darba tiesisko attiecību pārtraukšanas, darbinieku pienākums ir saglabāt konfidencialitāti par iegūto informāciju, kas nonākusi viņu rīcībā darba tiesisko attiecību laikā.

8.4. Lojalitāte:

- 8.4.1. darbinieks ir lojāls pret Dzemdību namu – arī savos publiskajos izteikumos ievēro Dzemdību nama darbības mērķus un pamatvērtības;
- 8.4.2. saskarsmē ar citām personām izturas ar cieņu, ievērojot profesionālās prasības un darba pienākumus;
- 8.4.3. darbiniekam ir pamats lepoties ar iespēju strādāt Dzemdību namā, apzinoties, ka kopīgais darbs veicina sabiedrības veselību, tai skaitā jaundzimušo veselību. Darbinieki rīkojas tā, lai tiktu saglabāta un vairota sabiedrības uzticība Dzemdību namam;
- 8.4.4. lojalitāte nozīmē ne tikai vadītāju uzticēto pienākumu un norādījumu izpildi, bet arī radošu atbalstu, līdzdalību un padomu attiecībās ar Dzemdību nama vadību un kolēģiem;
- 8.4.5. darbinieks vienmēr rīkojas un izturas tā, lai nerastos pamats aizdomām par negodprātīgu rīcību vai ietekmējamību;
- 8.4.6. darbinieks Dzemdību nama koplietošanas telpās un ārpus iestādes publiski neapspriež Dzemdību nama valdes vai vadītāju lēmumus, kolēģu rīcību vai klientus.

8.5. Profesionālā rīcība:

- 8.5.1. darbinieks, veicot darba pienākumus, neizmanto līdzekļus, kas varētu diskreditēt viņa profesiju vai Dzemdību namu;
- 8.5.2. darbinieks nepārvērtē savas darba spējas, kvalifikācijas līmeni vai iegūto pieredzi, nenoniecina citu darbinieku darbu;
- 8.5.3. darbinieks neiesaistās darbībā vai pasākumā, kas varētu mazināt viņa godprātību, profesionalitāti un neatkarību vai mazināt Dzemdību nama reputāciju;
- 8.5.4. darbinieki rūpējas par jauno kolēģu iesaistīšanu darba kolektīvā, daloties ar tiem savās profesionālajās zināšanās un pieredzē, iesaistot kolektīva saliedēšanas pasākumos un akcentējot korporatīvās vērtības.

DARBINIEKU SAVSTARPĒJĀS ATTIECĪBAS

9. Darbinieku savstarpējās attiecības balstītas uz taisnīgumu un labvēlību, kas nepieļauj nekādu diskriminējošu rīcību attiecībā uz citādu nacionalitāti, dzimumu, vecumu, atšķirīgām fiziskajām spējām, seksuālo orientāciju, politisko, filozofisko vai reliģisko pārliecību.
10. Ar oficiālai darba videi piemērotu uzvedību, izskatu un stāju darbinieki apliecina profesionālās vērtības un Dzemdību nama darba kultūru.
11. Darbinieki iekšējīgi izturas pret citām personām, ciena tās un neaizvaino. Par nepieļaujamu atzīstama uzmācīga un aizvainojoša rīcība, it īpaši, ja tā netiek pārtraukta pēc citas personas aizrādījuma.
12. Darbinieki nelieto valodu, žestus un mājienus, kas varētu būt aizskaroši citu personu pašcieņai.
13. Diskusijas notiek atklātības, sapratnes un koleģialitātes gaisotnē, ieklausoties otra teiktajā un godprātīgi argumentējot savu viedokli.
14. Konfliktus, ja tādi ir, Dzemdību nama iekšienē un ārpus tā, darbinieki risina konstruktīvas sadarbības ceļā, veicinot situācijas jēgpilnu atrisinājumu.
15. Darbinieki neizmanto savtīgos nolūkos padotā un vadītāja attiecības, kolēģu nekompetenci, kļūdas vai pieredzes trūkumu.
16. Darbinieki godīgi atzīst savu neētisko vai kļūdaino rīcību un iespēju robežās labo to.
17. Dzemdību nama vadība veicina publiskas atzinības izteikšanu darbiniekiem par sekmīgu pienākumu pildīšanu, radošu pieeju un iniciatīvu.
18. Darbinieki ārpus darba laika izvairās no tādām situācijām, kuras neatbilst vispārpieņemtajām uzvedības normām un tādējādi var negatīvi ietekmēt Dzemdību nama tēlu un darbinieka statusu.

INTEREŠU KONFLIKTS UN KORUPCIJAS RISKS, DĀVANU PIENĒMŠANAS POLITIKA

19. Pildot amata pienākumus, darbinieki izvairās no nonākšanas interešu konflikta situācijās. Interešu konflikta situācijas veidojas, ja:
 - 19.1. darbinieks sniedz priekšlikumus par piemaksu, prēmiju vai cita veida priekšrocību piešķiršanu sev, savam laulātajam vai radniekam;
 - 19.2. darbinieks sniedz priekšlikumus par apbalvojuma vai atzinības piešķiršanu sev vai savam laulātajam vai radniekam;
 - 19.3. darbinieks un tā tiešais vadītājs ir laulātie vai radnieki;
 - 19.4. darbinieks ir ieinteresēts kāda pretendenta izvēlē publiskā iepirkuma vai Dzemdību nama telpu izsoles procedūrā;

- 19.5.darbinieks amata stāvokli, Dzemdību nama vai valsts resursus izmanto mērķiem, kas nav saistīti ar konkrētā darba veikšanu;
- 19.6.citas interešu konflikta situācijas, kad personiskas vai mantiskas intereses ietekmē vai var ietekmēt darbinieka objektivitāti, kā arī situācijas, kas rada aizdomas par darbinieka ieinteresētību.
20. Ja darbiniekam, pildot amata pienākumus, ir radies vai varētu rasties interešu konflikts, darbinieka pienākums ir nekavējoties informēt tiešo vadītāju par interešu konfliktu vai iespējamā interešu konflikta iespējamību.
21. Gadījumos, kad darbinieks pats neveic nepieciešamās darbības, lai izvairītos no interešu konflikta, tiešais vadītājs, jomas atbildīgais speciālists vai valde lūdz darbiniekam nekavējoši veikt darbības interešu konflikta novēršanai. Valde var aizliegt savienot amata pienākumus ar citu darbu vai amatu, kas rada vai var radīt interešu konfliktu.

22. Korupcijas gadījumi veselības aprūpē ir :

- 22.1.paciente vai pacientes tuvinieki apdāvina darbinieku par pakalpojumu, kuru ir apmaksājis Nacionālais veselības dienests vai kurš ir noteikts kā maksas pakalpojums Dzemdību namā apstiprinātajā Maksas pakalpojumu cenrādī;
- 22.2. ārsts, vēloties saņemt no medikamentu ražotāja vai izplatītāja jebkāda veida materiālos labumus, izraksta pacientiem noteiktā ražotāja medikamentus neatkarīgi no tā, vai tas atbilst pacientu vajadzībām ārstniecības procesā;
- 22.3. ārsts iesaistās finansiālos darījumos vai slēdz vienošanās, kuras pamudina izrakstīt noteiktā ražotāja medikamentus, vai nosūtīt pacientus uz diagnostiskām vai ārstnieciskām manipulācijām pie konkrēta pakalpojumu sniedzēja;
- 22.4. valsts amatpersona vai darbinieks nerīkojas rūpīgi, ekonomiski un efektīvi ar piešķirtajiem finanšu līdzekļiem, tādējādi gūstot personisku labumu.

23. Dāvanu pieņemšanas politika:

- 23.1.Darbinieks atturas personīgi vai ar trešo personu starpniecību pieņemt no pacientiem, viņus pārstāvošajām personām, apmeklētājiem, sadarbības partneriem vai farmācijas jomas pārstāvjiem dāvanas un labvēlības vai pateicības izpausmes, kas pielīdzināmas dāvanām (tai skaitā atlaides, izklaides piedāvājumi, pakalpojumi, tiesību piešķiršana, nodošana un atbrīvošana no pienākuma, kā arī citas darbības, kas rada kādu labumu vai priekšrocības), ja tās var ietekmēt vai radīt šaubas par kāda amata pienākuma vai uzdevuma izpildes objektivitāti;
- 23.2. Darbinieka pienākums ir atteikties arī no tādu labumu pieņemšanas, kuri nav uzskatāmi par dāvanām likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" izpratnē (ziedi, suvenīri, grāmatas, reprezentācijas priekšmeti), ja to pieņemšana var radīt iespaidu, ka tādā veidā tiek ietekmēta amata pienākumu veikšana

- vai var rasties šaubas par darbinieka vai Dzemdību nama darbības neatkarību;
- 23.3. Šaubu gadījumā par pasniegtās dāvanas pieņemšanas tiesiskumu, darbinieka pienākums ir konsultēties ar augstākstāvošu amatpersonu vai Ētikas komisiju, vai nepieņemt piedāvāto dāvanu. Gadījumos, kad darbiniekam ir kļuvuši zināmi noteikti fakti vai ir aizdomas par konkrētā darbinieka atrašanos interešu konfliktā vai korupciju, ir jāinformē tiešais vadītājs;
- 23.4. Sniegt informāciju normatīvajā regulējumā noteiktajā kārtībā par zināmiem koruptīviem nodarījumiem, kā arī par valsts amatpersonu iespējamu atrašanos interešu konflikta situācijās, ir katra darbinieka pienākums;
- 23.5. Darbinieks par iespējamu interešu konflikta situāciju vai korupciju, kur var būt vai ir iesaistīti citi darbinieki, var sniegt valdei anonīmu informāciju vai izmantot trauksmes cēlājiem paredzētos kanālus (sīkāk reglamentē Dzemdību nama Trauksmes celšanas politika, pieejama – www.rdn.lv).

DARBINIEKU TIESĪBAS UN PIENĀKUMI

24. Katram Dzemdību nama darbiniekam ir tiesības:

- 24.1. pieņemt patstāvīgus lēmumus vai piedalīties lēmumu pieņemšanā, atbilstoši profesionālajai un amata kompetencei;
- 24.2. brīvi izteikt un argumentēti aizstāvēt savu viedokli;
- 24.3. saņemt adekvātu padarītā darba novērtējumu un cieņpilnu attieksmi;
- 24.4. uz privātās dzīves neaizskaramību.

25. Katra Dzemdību nama darbinieka pienākums ir:

- 25.1. risināt problēmas un uz klausīt citu uzskatus savstarpējas cieņas, atklātības, sapratnes un koleģialitātes gaisotnē;
- 25.2. ievērot vispārpieņemtās uzvedības normas;
- 25.3. ievērot profesionālo etiķeti un darba kultūru;
- 25.4. ievērot ētikas principus, veicot biomedicīnas pētījumus;
- 25.5. veicināt koleģiālas savstarpējās attiecības;
- 25.6. konstruktīvi risināt konfliktus;
- 25.7. neizmantojot savtīgos nolūkos koleģiālās, padotā un vadītāja attiecības, kolēģu nekompetenci, kļūdas vai pieredzes trūkumu;
- 25.8. alkohola un cita veida apreibinošo vielu lietošana arī ārpus darba laika Dzemdību nama teritorijā darbiniekam ir kategoriski aizliegta.

26. Dzemdību nama valdes locekļu un struktūrvienību vadītāju pienākums ir:

- 26.1. informēt padotos par Dzemdību nama turpmāko rīcību un attīstības perspektīvām;
- 26.2. sniegt darbiniekiem darbam nepieciešamo un aktuālo informāciju;
- 26.3. veicināt darbinieku profesionālo un personības izaugsmi;
- 26.4. atbalstīt darbinieka radošo pieeju un iniciatīvu;
- 26.5. Dzemdību nama valdes locekļu, Dzemdību nama amatpersonu un struktūrvienību vadītāju pienākums ir nepieļaut vai novērst iespējamu nonākšanu interešu konflikta situācijā.

NOSLĒGUMA JAUTĀJUMI

- 27. Dzemdību nama personāla vadītājs iepazīstina visus Dzemdību nama darbiniekus ar šo Ētikas kodeksu. Darbinieki ar savu parakstu apliecina, ka ievēros Ētikas kodeksā noteiktās normas.
- 28. Sūdzības par šajā Ētikas kodeksā noteikto pamatprincipu un normu pārkāpumiem izskata Dzemdību nama Ētikas komisija saskaņā ar tās nolikumu.
- 29. Dzemdību nama Ētikas kodeksu ne retāk kā reizi piecos gados aktualizē valde.
- 30. Dzemdību nama Ētikas kodeksu apstiprina Valde un kapitāldaļu turētājs SIA "Rīgas Dzemdību nams" dalībnieku sapulcē.
- 31. Ētikas kodekss ir publiski pieejams Dzemdību nama mājas lapā – www.rdn.lv